

KS. WOJCIECH GUZEWICZ*

Bibliografia piśmiennictwa duchowieństwa diecezji elckiej w latach 1992-2017 (ks. Marek Bednarski, ks. Jacek Graszka, ks. Andrzej Jaśko, ks. Zdzisław Mazur, ks. Jerzy Szorc)

Apostołowie towarzyszący Jezusowi i słuchający Jego nauczania reprezentowali różne zawody, posiadali rozmaite umiejętności i sprawności – przeważnie robotnicze i rzemieślnicze. Oni też, niosący Dobrą Nowinę, stali się prarodzimi dzisiejszych księży.

Sposób przygotowania duchownych do wykonywania ich jakże zróżnicowanych zadań w Kościele przez długie wieki nie był uregulowany. Seminarium duchowne jako modelowa uczelnia powstało w XVI wieku i do dzisiejszych czasów doskonalono je w zakresie programowym i organizacyjnym. Jakie wykształcenie zdobywa współczesny kandydat na kapłana w ciągu kilku lat spędzonych w seminarium? Podstawowe skojarzenie słusznie wiąże je z teologią. Standardowy poziom edukacji dzisiejszego polskiego księdza to magisterium. Doktorat to z pewnością wykształcenie ponadstandardowe i nikogo nie dziwi, że najwięcej duchownych prowadzi naukowe dociekania w zakresie teologii, zwłaszcza jeśli weźmiemy pod uwagę rozległość obszaru badawczego tej dyscypliny naukowej.

W tym artykule prezentowany jest dorobek piśmienniczy księży doktorów z diecezji elckiej specjalizujących się w zakresie teologii biblijnej. Zebrano w nim publikacje, które zostały wydane w ciągu dwudziestu pięciu lat licząc od roku powstania diecezji. Wśród tego grona wyróżnia się ks. Zdzisław Mazur, obecnie proboszcz parafii pw. św. Brunona w Giżycku. Mimo, iż jest on z wykształcenia teologiem biblijnym, to jednak znaczną część swoich wszystkich dzieł napisał, popularyzując historię Kościoła, zamieszczając je głównie w czasopiśmie diecezjalnym „Martyria”.

* ks. Wojciech Guzewicz – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie Filia w Elku
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6759-0856>; e-mail: wojciech.guzewicz@uwm.edu.pl

Ks. Marek Bednarski

1. Biogram

Urodził się 20 listopada 1977 r. w Sejnach. W roku 2002 ukończył WSD w Ełku i przyjął święcenia kapłańskie. W latach 2002-2004 pracował jako wikariusz w parafii pw. NMP Królowej Polski w Olecku, po czym został skierowany na studia specjalistyczne z teologii biblijnej na UKSW (2004-2008). Po powrocie ze studiów był wikariuszem w parafii pw. św. Aleksandra w Suwałkach (2008-2010) i prowadził zajęcia w WSD w Ełku. W latach 2010-2012 pełnił funkcję prefekta alumnów roku pierwszego WSD w Ełku, a w roku 2012 przez kilka miesięcy był także rezydentem w parafii pw. MB Różańcowej w Mikołajkach. Następnie podjął studia uzupełniające w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie (2012-2015). Ukończył je, zdobywając stopień licencjata nauk biblijnych. Po powrocie do diecezji pełnił m.in. funkcję rezydenta w parafii pw. św. Tomasza Apostoła w Ełku oraz wykładowcy WSD w Ełku. W 2017 r. został mianowany proboszczem parafii w Bajtkowie, a w 2019 r. proboszczem parafii pw. św. Wojciecha w Ełku (katedralnej).

2. Zdobyte tytuły i stopnie naukowe

Magisterium (teologia):

Kerygmat chrześcijański w pismach Tertuliana – Olsztyn, UWM 2002; promotor: ks. dr Stanisław Strękowski.

Doktorat (teologia biblijna):

Jerozolima miastem krwi według Ezechiela. Studium egzegetyczno-teologiczne Ez 24,1-14 – Warszawa, UKSW 2008; promotor: ks. prof. dr hab. Ryszard Rumianek; recenzenci: ks. prof. dr hab. Władysław Chrostowski, ks. prof. dr hab. Stanisław Kur (PWT).

Licencjat (biblistyka):

Jozjasz w Betel. Reforma czy podbój? – Rzym, Papieski Instytut Biblijny 2015; promotor: prof. Peter Dubovský.

3. Wykaz publikacji

Artykuły naukowe:

1. *Obraz Samarytan w okresie rzymskim i ich relacje ze wspólnotą żydowską w świetle dzieł Józefa Flawiusza, „Veritati et Caritati”* 4(2015), s. 37-79.
2. *„Kości ich porozrzucam wokół ołtarzy” (Ez 6,5) – znaczenie kości w Biblii hebrajskiej*, w: *Symbolika ciała w Starym Testamencie*, red. A. Kuśmirek, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2016, s. 61-88.

3. *Motywy Pięcioksięgu w Księdze Ozeasza*, „Collectanea Theologica” 86(2016), z. 4, s. 33-62.
4. *Zniszczenie kości ludzkich przez Jozjasza w Betel (2 Krl 23, 16-19) w świetle mezopotamskiej praktyki zaqıqu oraz taktyki wojennej królów asyryjskich*, „Studia Elckie” 19(2017), nr 3, s. 327-347.

Artykuły popularnonaukowe:

1. *Czy wierzyć w sny?*, „Martyria” 2007, nr 12, s. 15.
2. *Bezrobocie i praca w Biblii*, „Martyria” 2008, nr 11, s. 16.
3. *W drodze do Damaszku*, „Martyria” 2009, nr 1, s. 5, 19.
4. *Podatki w Biblii*, „Martyria” 2009, nr 3, s. 8.
5. *Dlaczego Kościół potępia reinkarnację?*, „Martyria” 2010, nr 11, s. 9.
6. *Jezus urodził się...*, „Martyria” 2010, nr 12, s. 17.
7. *Symbolika konia*, „Martyria” 2011, nr 4, s. 4.
8. *Druga strona życia oraz święci Starego Testamentu*, „Martyria” 2011, nr 11, s. 4-5.
9. *Niech żyje bal!*, „Martyria” 2012, nr 2, s. 9.
10. *Wszystko zaczęło się w Galilei*, „Martyria” 2012, nr 5, s. 5.
11. *Jak Kościół odkrył Amerykę*, „Martyria” 2013, nr 4, s. 5-6.
12. *Kiedy Bóg do mnie mówi*, „Martyria” 2014, nr 5, s. 5, 3.
13. *Łaska sakramentu pokuty i pojednania*, „Martyria” 2014, nr 12, s. 10-11.
14. *Trudne wielkopostne pytania*, „Martyria” 2014, nr 4, s. 6-7.
15. *Kobiety w rodowodzie Jezusa*, „Martyria” 2015, nr 3, s. 6-7, 19.
16. *Całun Turyński – relikwia Chrystusowej męki*, „Martyria” 2015, nr 6, s. 7-8.
17. *Urlop w świecie Biblii*, „Martyria” 2015, nr 7-8, s. 4-5.
18. *Nauczyciele i uczniowie w świecie Biblii*, „Martyria” 2015, nr 10, s. 4-5.
19. *Dekalog – fundamentem szczęścia*, „Martyria” 2015, nr 12, s. 10-11.
20. *Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną*, „Martyria” 2016, nr 1, s. 5, 8.
21. *Nie będziesz brał imienia Pana Boga swego nadaremno*, „Martyria” 2016, nr 2, s. 6-7.
22. *Pamiętaj, abyś dzień święty święcił*, „Martyria” 2016, nr 3, s. 18.
23. *Czcij ojca swego i matkę swoją*, „Martyria” 2016, nr 4, s. 13.
24. *Nie zabijaj*, „Martyria” 2016, nr 5, s. 18.
25. *Nie cudzołóż*, „Martyria” 2016, nr 6, s. 18.
26. *Przykazanie VII. Nie kradnij*, „Martyria” 2016, nr 10, s. 16-17.
27. *Przykazanie VIII. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu*, „Martyria” 2016, nr 11, s. 7, 33.

Inne:

1. *Wspomnienia o Ks. Infulacie Włodzimierzu Wielgacie*, w: *Wierny Bogu, bliski ludziom*, red. W. Guzewicz, M. Radziłowicz, Wydawnictwo Diecezjalne Adalbertinum, Elk 2013, s. 87-92.

4. Bibliografia

Schematyzm diecezji ełckiej 2012, red. A. Skowroński i in., Ełk 2012, s. 633; W. Guzewicz, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992-2017*, Ełk 2018; Tenże, *Wkład duchowieństwa diecezji ełckiej w rozwój intelektualny Polski i regionu (Część 1: Dorobek piśmienniczy)*, „*Studia Ełckie*” 20(2018), nr 2, s. 205-219; M. Sieńkowski, *Bibliografia czasopisma naukowego diecezji ełckiej „Studia Ełckie” 1999-2018: artykuły naukowe*, „*Studia Ełckie*” 21(2019), nr 1, s. 133-163.

Ks. Jacek Graszak

1. Biogram

Urodził się 26 marca 1977 r. w Ełku. Ukończył WSD w Ełku i przyjął święcenia kapłańskie 31 maja 2003 r. Początkowo pracował jako wikariusz w parafii Lipsk nad Biebrzą (2003-2005). Z dniem 1 lipca 2005 r. został skierowany na studia specjalistyczne z teologii biblijnej do Rzymu (Uniwersytet Gregoriański). Po powrocie ze studiów był wikariuszem w parafii pw. NMP Królowej Apostołów w Ełku (2013-2014), rezydentem (z obowiązkiem pomocy duszpasterskiej) przy parafii pw. św. Józefa Rzemieślnika w Nowej Wsi Ełckiej (2014-2016) – tu też pełnił posługę kapelana w Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Ełckiej – oraz wikariuszem parafii pw. Opatrzności Bożej w Ełku (od 2016 r.). Od 24 lutego 2014 r. piastuje funkcję wykładowcy w WSD w Ełku.

2. Zdobyte tytuły i stopnie naukowe

Magisterium (teologia):

Posłuszeństwo w życiu i nauczaniu Ojców Pustyni – Olsztyn, UWM 2003; promotor: ks. dr Ryszard Kurek.

Doktorat (teologia biblijna):

I doni di Gesù e la risposta dell'uomo. Il significato di Gv 13,1-30 alla luce dell'analisi retorica biblica – Rzym, Papieski Uniwersytet Gregoriański 2013; promotor: o. prof. Jacek Oniszczyk.

3. Wykaz publikacji

Książki i druki samodzielne:

1. *I doni di Gesù e la risposta dell'uomo. Il significato di Gv 13,1-30 alla luce dell'analisi retorica biblica*, Roma 2013, ss. 89 (Estratto).

4. Bibliografia

Schematyzm diecezji elckiej, red. A. Skowroński i in., Elk 2012, s. 659; W. Guzewicz, *Katalog duchowieństwa diecezji elckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992-2017*, Elk 2018; Tenże, *Wkład duchowieństwa diecezji elckiej w rozwój intelektualny Polski i regionu (Część I: Dorobek piśmienniczy)*, „Studia Elckie” 20(2018), nr 2, s. 205-219; https://www.unigre.it/zz2_applicazioni/framework_en.php [dostęp: 29.12.2018].

Ks. Andrzej Jaško

1. Biogram

Urodził się 4 stycznia 1968 r. w Filipowie. Studiował w WSD w Łomży (1987-1992) oraz WSD w Elku (1992-1993). Święcenia kapłańskie przyjął 19 czerwca 1993 r. Jako neoprezbiter był wikariuszem w parafii katedralnej pw. św. Wojciecha w Elku (1993-1994). W 1994 r. został skierowany na studia specjalistyczne z zakresu nauk biblijnych w Papieskim Instytucie Biblijnym „Biblicum” w Rzymie (licencjat z nauk biblijnych 1998), a następnie z teologii biblijnej w Papieskim Uniwersytecie św. Tomasza „Angelicum” w Rzymie (nostryfikacja doktoratu odbyła się w Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu w 2006 r.). Od roku akademickiego 2001/2002 jest wykładowcą WSD w Elku. Prowadził także wykłady w Diecezjalnym Instytucie Teologicznym w Elku, w Punkcie Konsultacyjnym UKSW w Suwałkach oraz w seminarium duchownym w Grodnie. W 2002 r. został mianowany prefektem, a następnie wicerektorem (2003) oraz rektorem (2010) WSD w Elku. W 2013 r. został proboszczem parafii w Nowej Wieś Elckiej, a w 2017 r. proboszczem parafii pw. Matki Kościoła w Gołdapi (konkatedra). W 2019 r. został rezydentem w parafii pw. bł. Karoliny Kózkówny w Elku.

2. Zdobyte tytuły i stopnie naukowe

Magisterium (teologia):

Dzieje parafii Bakalarzewo w diecezji augustowskiej czyli sejneńskiej w latach 1818-1925 – Lublin, KUL 1993; promotor: ks. dr hab. Witold Jemielity.

Doktorat (teologia biblijna):

Gesù e la sua famiglia. Contributo allo studio del discepolato nel contesto della parentela con Gesù nel vangelo di Marco – Rzym, Papieski Uniwersytet św. Tomasza 2001; promotor: o. prof. Luca de Sanctis OP; recenzent: o. prof. Stipe Jurič OP.

Licencjat (biblistyka):

1998 – Papieski Instytut Biblijny „Biblicum” w Rzymie.

3. Wykaz publikacji

Książki i druki samodzielne:

1. *Gesù e la sua famiglia. Contributo allo studio del discepolato nel contesto della parentela con Gesù nel vangelo di Marco*, Romae 2002, ss. 191 (Estratto).
Rec. M. Rosik, „Studia Elckie” 8(2006), s. 286-289.

Współredakcja czasopism naukowych:

1. „Elckie Studia Teologiczne” 5(2004), ss. 391.
2. „Elckie Studia Teologiczne” 6(2005), ss. 388.

Artykuły naukowe

1. *Specjalistyczne studia kapłanów diecezji elckiej*, „Elckie Studia Teologiczne” 3(2002), s. 213-217.
2. *Rodzaj literacki i symbolizm Ap 18*, „Elckie Studia Teologiczne” 4(2003), s. 127-137.
3. *Uciszenie burzy na jeziorze Galilejskim według Mk 4,35-41*, „Elckie Studia Teologiczne” 6(2005), s. 107-127.
4. *Obraz kobiety-chrześcijanki w Dziejach Apostolskich*, „Elckie Studia Teologiczne” 6(2005), s. 285-290.
5. *Rodzina Jezusa w Ewangelii według świętego Marka*, „Studia Elckie” 8(2006), s. 189-204.
6. *Jezus Panem natury – analiza egzegetyczna Mk 4, 35-41*, „Studia Elckie” 9(2007), s. 291-311.
7. *Troska pierwszego biskupa elckiego o Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Elckiej*, w: *W służbie Bogu bogatemu w miłosierdzie*, red. S. Kozakiewicz, Olsztyn 2007, s. 69-72.
8. *Sprawiedliwość w Starym Testamencie*, w: *Sprawiedliwość – idee a rzeczywistość*, red. P. Jaroszyński, P. Tarasiewicz, I. Chłodna, M. Smoleń-Wawrzusiszyn, Fundacja „Lubelska Szkoła Filozofii Chrześcijańskiej”, Lublin 2009, s. 161-175.
9. *Stary Testament wobec terroryzmu*, w: *Terroryzm – dawniej i dziś*, red. P. Jaroszyński, ks. P. Tarasiewicz, I. Chłodna, M. Smoleń-Wawrzusiszyn, Fundacja „Lubelska Szkoła Filozofii Chrześcijańskiej” i Wydawnictwo KUL, Lublin 2010, s. 127-144.
10. *20 lat Wyższego Seminarium Duchownego diecezji elckiej (1992-2012)*, w: *„Przeszłość jest to dziś tylko cokolwiek dalej”*. 20 rocznica powstania diecezji elckiej, red. W. Guzewicz, Elk 2012, s. 81-102.
11. *Koncepcja sprawiedliwości w Starym Testamencie*, w: *Veni Sancte Spiritus. Księga pamiątkowa poświęcona Księdzu Biskupowi Jerzemu Mazurowi*, red. W. Guzewicz, S. Strękowski, Elk 2013, s. 201-218.
12. *„Będziecie moimi świadkami” (Dz 1, 8). Świadectwo apostołów w pismach św. Łukasza*, w: *Chrześcijańskie świadectwo wczoraj i dziś*, red.

W. Guzewicz, M. Radziłowicz, S. Strękowski, Wyd. Diecezjalne Adalbertinum, Elk 2013, s. 27-48.

Artykuły popularno-naukowe (wykaz niepełny):

1. *Jak czytać Pismo Św. – Metoda lectio divina*, „Martyria” 2007, nr 4, s. 5.
2. *Jak czytać Pismo Św. – Metoda lectio divina (cz. 2)*, „Martyria” 2007, nr 5, s. 5.
3. *Jak czytać Pismo Św. – Metoda lectio divina (cz. 3)*, „Martyria” 2007, nr 6, s. 5.
4. *Sens postu*, „Martyria” 2008, nr 3, s. 3, 5.
5. *Obraz życia małżeńskiego w Liście do Efezjan*, „Martyria” 2009, nr 3, s. 5, 19.
6. *Niedziela Biblijna*, „Martyria” 2009, nr 4, s. 5.
7. *O Panie, to Ty na mnie spojrzaleś...*, „Martyria” 2009, nr 6, s. 34.
8. *Niedziela Biblijna*, „Martyria” 2010, nr 4, s. 11.
9. *Formacja musi iść z duchem czasu (rozmowa z ks. A. Jaśko)*, „Martyria” 2010, nr 12, s. 7.
10. *Troska o powołania*, „Martyria” 2011, nr 5, s. 23.

Homilie:

1. „Święty Józef – człowiek czynów” [homilia na uroczystość św. Józefa], w: *Idźcie i głoscie. Homilie na niedziele i święta. Rok B*, Tarnów 1996, s. 114-115.
2. „Oddać wszystko” [homilia na XXXII niedzielę zwykłą], w: *Idźcie i głoscie. Homilie na niedziele i święta. Rok B*, Tarnów 1996, s. 227-229.
3. „Błogosławieni, czyli szczęśliwi” [homilia na IV niedzielę zwykłą], w: *Idźcie i głoscie. Homilie na niedziele i święta. Rok A*, Tarnów 1998, s. 157-158.
4. „Odpowiedzialność za małżeństwo” [homilia ślubna], w: *Idźcie i głoscie. Homilie na niedziele i święta. Rok A*, Tarnów 1998, s. 247-249.

Inne:

1. E. Samsel, *Kościół jako wspólnota świętych według świętego Pawła* [tłumaczenie i opracowanie A. Jaśko i K. Wołpiuk], w: J.M. Dołęga, A. Skowroński (red.), *Biskup Edward Eugeniusz Samuel (1940-2003)*, Episteme 27(2003), s. 69-121.
2. *Bóg Ojciec Miłosierdzia – Miłosierdzie Boże w Biblii*, w: *Przyjdźcie do mnie wszyscy. Peregrynacja Obrazu Jezusa Miłosiernego w Diecezji Elckiej 05.02-29.10.2005 r. Materiały duszpasterskie*, red. A. Pietuszewski, Elk 2005, s. 38-41.
3. Współpraca z Radą Naukową „Episteme” od 2001 r.

4. Bibliografia

Wyższe Seminarium Duchowne w Elku. Historia, wykładowcy i ich publikacje w latach 1992-2005, red. W. Kalinowski, Elk 2006, s. 122-123; *Schematyzm diecezji elckiej 2012*, red. A. Skowroński i in., Elk 2012, s. 668; W. Guzewicz, *Katalog duchowieństwa diecezji elckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992-2017*, Elk 2018; Tenże, *Wkład duchowieństwa diecezji elckiej w rozwój intelektualny Polski i regionu (Część 1: Dorobek piśmienniczy)*, „Studia Elckie” 20(2018), nr 2, s. 205-219; M. Sieńkowski, *Bibliografia czasopisma naukowego diecezji elckiej „Studia Elckie” 1999-2018: artykuły naukowe*, „Studia Elckie” 21(2019), nr 1, s. 133-163.

Ks. Zdzisław Mazur

1. Biogram

Urodził się 20 maja 1950 r. w Widaczowie (archidiecezja przemyska). Po zdaniu matury (1968) wstąpił do seminarium duchownego w Olsztynie. Święcenia kapłańskie przyjął w 1974 r. Był wikariuszem w parafiach: Prabuty (1974-1980), gdzie utworzył samodzielny wikariat w Rodowie i Gdakowie, Mrągowo – św. Wojciech (1980-1982) i Szestno (1982-1987). W 1987 r. został proboszczem w Pozezdrzu. W ramach diecezji warmińskiej był m.in. wykładowcą w Warmińskim Instytucie Teologicznym, Historyczno-Pastoralnym w Olsztynie oraz Teologicznym Studium Rodziny w Elku. Z kolei w strukturach nowo powstałej diecezji elckiej pełnił m.in. funkcję rządcy katedry elckiej (III-VI 1992), proboszcza parafii pw. św. Brunona w Giżycku (od 30 VIII 1992 r.), wykładowcy w WSD i w studium katechetycznym w Elku, dyrektora, a następnie wicedyrektora Wydziału Nauczania Chrześcijańskiego, moderatora duszpasterstwa w Giżycku, dziekana Elckiej Kapituły Katedralnej. Przez kilka lat był także wykładowcą seminarium duchownego w Grodnie.

2. Zdobyte tytuły i stopnie naukowe

Magisterium (teologia):

1. *Michał Remigiusz Łaszewski – biskup pomocniczy warmiński 1682-1746*, Lublin, KUL 1976; promotor: ks. prof. dr hab. Bolesław Kumor.
2. *Symbolika kamienia węgielnego na tle przypowieści o przewrotnych rolnikach Mk 12, 1-12*, Warszawa, ATK 1981; promotor: ks. dr hab. Jan Łach.

Doktorat (teologia biblijna):

Wkład księdza Waleriana Serwatowskiego (1842-1891) w rozwój biblijki polskiej XIX wieku; Warszawa, ATK 1989; promotor: ks. prof. dr hab. Jan Łach.

3. Wykaz publikacji

Książki i druki samodzielne:

1. *Ksiądz Walerian Serwatowski (1810-1691). Najwybitniejszy biblista polski XIX wieku – w setną rocznicę śmierci*, Pozędrze 1992, ss. 18.
2. *Z dziejów katedry w Prabutach*, Pozędrze-Giżycko 1993.
3. *Diecezja sambijska (szkic do dziejów)*, Gołdap-Giżycko-Ełk 1994, ss. 109.
4. *Kronika Sanktuarium św. Brunona w Giżycku*, Giżycko 1995.
5. *Introdukcja biblijna. Wstęp do Biblii*, Giżycko-Ełk 2000, ss. 221.
Rec. B. Przyborowski, „Studia Teologiczne” 18(2000), s. 460-462.
6. *Giżycko. Święty Brunon wpisany w historię miasta*, Giżycko 2001, ss. 305.

Współredakcja czasopism naukowych:

1. „Ełckie Studia Teologiczne” 5(2004), ss. 391.
2. „Ełckie Studia Teologiczne” 6(2005), ss. 388.

Artykuły naukowe:

1. *Michał Remigiusz Łaszewski (1682-1746) – biskup pomocniczy warmiński*, „Komunikaty Mazursko-Warmińskie” 34(1979) nr 2, s. 165-181.
2. *Karol Marcinkowski – lekarz społecznik*, „Mówią wieki” 1987, nr 5.
3. *Sambijska kapituła konkatedralna w Gołdapi – z przeszłości*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej” 1(1992)1, s. 104-106.
4. *Literackie i teologiczne aspekty Mk 12, 1-12*, „Lux veritatis” 1(1999), s. 72-91.
5. *Metoda badań porównawczych – odpowiedzią ks. W. Serwatowskiego (1810-1891), tarnowskiego biblisty, na XIX wieczny racjonalizm*, „Ełckie Studia Teologiczne” 1(2000), s. 165-185.

Artykuły popularno-naukowe:

1. *Bez aprobaty*, „Posłaniec Warmiński” 5(1986), nr 15, s. 3.
2. *Zamek biskupów pomezzańskich w Prabutach*, „Posłaniec Warmiński” 5(1986), nr 2, s. 8.
3. *Z dziejów Ostrej Bramy*, „Królowa Apostołów” 54(1990), nr 10-11, s. 36-37.
4. *Biblia*, „Martyria” 1991, nr 1, s. 4.
5. *Chicago pragnie cudów*, „Panorama” 10(1991), nr 35, s. 9.
6. *Kościół M. Kolbego w Giżycku – uroczystość poświęcenia organów*, „Martyria” 1991, nr 3, s. 11.
7. *Kto się dotknie zmarłego*, „Martyria” 1991, nr 6, s. 15.
8. *Narodzenie Jezusa*, „Martyria” 1991, nr 1, s. 5
9. *Niech będą przepasane biodra wasze*, „Martyria” 1991, nr 1, s. 5.

10. *Praca w Biblii*, „Martyria” 1991, nr 3, s. 5.
11. *Twoje imię*, „Martyria” 1991, nr 2, s. 9.
12. *Uroczystości 100-lecia kościoła w Pozezdrzu*, „Martyria” 1991, nr 2, s. 9.
13. *Z dziejów kościoła w Pozezdrzu*, „Martyria” 1991, nr 1 s. 5.
14. *Biblia (dokończenie)*, „Martyria” 1992, nr 9, s. 5.
15. *Boże spraw...*, „Martyria” 1992, nr 7-8, s. 5.
16. *Cztery istoty żywe (Ap 4, 1-7)*, „Wspólnota” 1992, nr 1, s. 8.
17. *Gesty – symbolika*, „Wspólnota” 1992, nr 6, s. 9.
18. *Harfa*, „Wspólnota” 1992, nr 3, s. 5.
19. *Kościół w Szestnie*, „Panorama ziemi mrągowskiej” 16(1992), s. 11.
20. *Mażeńskie prawo karne w Starym Testamencie*, „Wspólnota” 1992, nr 3, s. 7.
21. *Miejsce objawień Matki Bożej*, „Martyria” 1992, nr 9, s. 4.
22. *Nasze Betlejem*, „Martyria” 1992, nr 12, s. 6-7.
23. *Nie rozumiem tego, co czynię, bo nie czynię tego, co chcę (Rz 7, 15-21)*, „Martyria” 1992, nr 3, s. 5.
24. *Panteon narodowej chwały – cmentarz na Rossie*, „Martyria” 1992, nr 11, s. 3, 8 (to samo we „Wspólnocie” 1992, nr 4-5).
25. *Pokrop mnie hizopem... (Ps 51, 9)*, „Martyria” 1992, nr 2, s. 5.
26. *Symboliczne znaczenie lamp i świecznika*, „Martyria” 1992, nr 2, s. 5 (to samo we „Wspólnocie” 1992, nr 2).
27. *Szabat*, „Martyria” 1992, nr 10, s. 5.
28. *Świątynia (cz. 1)*, „Martyria” 1992, nr 4, s. 5.
29. *Świątynia (cz. 2)*, „Martyria” 1992, nr 5, s. 5.
30. *Świątynia (dokończenie)*, „Martyria” 1992, nr 6, s. 5.
31. *Ważniejsze gesty w Starym Testamencie i ich znaczenie*, „Martyria” 1992, nr 11, s. 5.
32. *Z dziejów Ostrej Bramy*, „Martyria” 1992, nr 9, s. 4-5.
33. *11 listopada – rocznica odzyskania niepodległości*, „Martyria” 1993, nr 11, s. 12.
34. *750-lecie utworzenia diecezji sambijskiej – uroczystość w Gołdapi*, „Martyria” 1993, nr 7, s. 5.
35. *Bądź błogosławiony Boże mój, który otwierasz ku poznaniu serce ludzkie...*, „Martyria” 1993, nr 3, s. 14.
36. *Cząstka relikwii św. Wojciecha – własnością diecezji elckiej!*, „Martyria” 1993, nr 6, s. 6.
37. *Bądźcie trzeźwi! Czuwajcie! Przeciwnik wasz, diabeł, jak lew ryczący krąży szukając, kogo pożreć!*, „Martyria” 1993, nr 8, s. 6.
38. *Bóg posłał anioła Gabriela...*, „Martyria” 1993, nr 2, s. 5.
39. *Idźcie i nauczajcie wszystkie narody (Mt 28, 19)*, „Martyria” 1993, nr 1, s. 9.

40. *Marszałek Józef Piłsudski – kolejna rocznica śmierci*, „Martyria” 1993, nr 5, s. 10.
41. *Sanktuarium św. Brunona w Giżycku*, „Martyria” 1993, nr 1, s. 4.
42. *Tragiczna rocznica – 17 września w słowie, obrazie i modlitwie*, „Martyria” 1993, nr 10, s. 4.
43. *Wy już jesteście czyści dzięki słowu...*, „Martyria” 1993, nr 4, s. 7.
44. *Z Mrągowa do Świętej Lipki*, „Panorama ziemi mrągowskiej” 17(1992), s. 4.
45. *Zanim narodził się Jezus Chrystus*, „Martyria” 1993, nr 12, s. 12.
46. *Biblia – to życie*, „Martyria” 1994, nr 2, s. 4.
47. *Dusza ojczyzny*, „Martyria” 1994, nr 5, s. 9.
48. *Michał Pogorzelski (1780-1798)*, „Martyria” 1994, nr 6, s. 5.
49. *Kult św. Wojciecha w diecezji sambijskiej*, „Martyria” 1994, nr 4, s. 6.
50. *Łyczaków to cmentarz we Lwowie i kawałek serca polskiego narodu*, „Martyria” 1994, nr 11, s. 12.
51. *Mamy nadzieję, że historia kołem się nie potoczy...*, „Martyria” 1994, nr 9, s. 9.
52. *Orzeł Biały*, „Martyria” 1994, nr 8, s. 15.
53. *Wojciech Kętrzyński*, „Martyria” 1994, nr 10, s. 15.
54. *Dni polskiej kultury w Kaliningradzie*, „Martyria” 1995, nr 1, s. 4-5.
55. *Grodno w zwierciadle historii...*, „Martyria” 1995, nr 7, s. 14-15.
56. *Nasi przyjaciele z Grodna*, „Martyria” 1995, nr 6, s. 17.
57. *O miłości trochę inaczej*, „Martyria” 1995, nr 10, s. 9.
58. *Te tory prowadzą do Polski...*, „Martyria” 1995, nr 4, s. 12-13.
59. *Z żydowskich przypowieści talmudyczno-midraszowych*, „Martyria” 1995, nr 8, s. 6.
60. *Z żydowskiej hagady*, „Martyria” 1996, nr 1, s. 16-17.
61. *Chyba nie ja Panie...?*, „Martyria” 1995, nr 11, s. 17.
62. *Łemkowie i lemkowskiчина*, „Martyria” 1996, nr 4, s. 14.
63. *Natchnienie i bezbłądność Biblii*, „Martyria” 1996, nr 10, s. 16.
64. *Serca z kamienia*, „Martyria” 1996, nr 2, s. 17.
65. *Ślady na piasku*, „Martyria” 1996, nr 12, s. 16.
66. *Święto Biblii*, „Martyria” 1996, nr 5, s. 7.
67. *Zaiste głupiego zabija gniew, a prostaka umarza zawiść*, „Martyria” 1996, nr 1, s. 6.
68. *Z dziejów parafii św. Andrzeja Boboli w Rydzewie*, „Martyria” 1996, nr 6, s. 14-15.
69. *Zdobycie ziemi obiecanej*, „Martyria” 1996, nr 9, s. 17.
70. *Biblijna koncepcja życia w Starym Testamencie...*, „Martyria” 1997, nr 10 s. 17.
71. *Czy jest Bogu za co dziękować?*, „Martyria” 1997, nr 9 s. 18.
72. *Matka Boża Gromniczna*, „Martyria” 1997, nr 2, s. 15.
73. *Nie dokończona ewangelizacja...*, „Martyria” 1997, nr 7, s. 20.

74. *O „Księdze pieśni nad pieśniami”*, „Martyria” 1997, nr 12, s. 18.
75. *O tym jak wyrzucono religię ze szkół...*, „Martyria” 1997, nr 8, s. 8.
76. *O tym, jak diabeł chce uczyć aniołów śpiewu kołęd...*, „Martyria” 1997, nr 2, s. 8.
77. *Odznaczenie papieskie*, „Martyria” 1997, nr 4, s. 18.
78. *Przed jubileuszem*, „Martyria” 1997, nr 3, s. 19-20.
79. *Czy można za życia zobaczyć diabła?*, „Martyria” 1998, nr 1, s. 7.
80. *„Łatwiej przejść przez pustynię” w towarzystwie Psalmu 23/20*, „Martyria” 1998, nr 2, s. 18.
81. *Na „rocznicę” październikowej...*, „Martyria” 1998, nr 10, s. 20-21.
82. *Nie traktujmy Boga jak kogoś, kto nic nie wie dopóki mu nie powiemy*, „Martyria” 1998, nr 4, s. 15.
83. *Panie wołam do Ciebie, a Ty jakbyś nie słyszał*, „Martyria” 1998, nr 6, s. 9.
84. *Przez Sztynort do Radziej...*, „Martyria” 1998, nr 5, s. 16-17.
85. *Zmiłuj się nade mną, Boże...*, „Martyria” 1998, nr 3, s. 18-19.
86. *Człowiek sprawiedliwy z psalmu 1...*, „Martyria” 1998, nr 7-8, s. 15.
87. *A wot, byłoby charaszo...*, „Martyria” 1998, nr 11, s. 10-11.
88. *Parafia w Krukłankach*, „Martyria” 1998, nr 10, s. 5, 15.
89. *„Kurek mazurski”*, „Martyria” 2000, nr 11, s. 10-11.
90. *Mazurska piramida*, „Martyria” 2000, nr 6, s. 11.
91. *Na starym cmentarzu w Kalu*, „Martyria” 2000, nr 11, s. 8.
92. *Uwaga: sekty!*, „Martyria” 2000, nr 4, s. 14.
93. *Odpust św. Brunona w Giżycku*, „Martyria” 2001, nr 9, s. 9.
94. *Pozostałości po hitlerowskim okupancie na mazurskiej ziemi*, „Martyria” 2001, nr 9, s. 16.
95. *A że to na mnie musiało trafić*, „Martyria” 2002, nr 5, s. 10.
96. *Św. Stanisław Kostka – patron dzieci i młodzieży*, „Martyria” 2002, nr 9, s. 13.
97. *Lipcowe uroczystości ku czci św. Brunona w Giżycku*, „Martyria” 2002, nr 9, s. 7.
98. *Wierzenia i zwyczaje Prusów*, „Martyria” 2002, nr 12, s. 14.
99. *Charyzmatyczny Biskup*, „Martyria” 2003, nr 3, s. 3-5.
100. *Hej, Mazury*, „Martyria” 2003, nr 1, s. 13.
101. *U naszych sąsiadów w Obwodzie Kaliningradzkim*, „Martyria” 2003, nr 12, s. 16-17.
102. *Miserere*, „Martyria” 2004, nr 2, s. 10-11.
103. *Dziedzictwo kulturowe diecezji elckiej*, „Martyria” 2004, nr 3, s. 13.
104. *Dziedzictwo kulturowe diecezji elckiej – cd.*, „Martyria” 2004, nr 4, s. 6.
105. *Abba – tzn. tatusiu*, „Martyria” 2004, nr 11, s. 13.
106. *Święty w rezerwie, czyli Brunon z Kwerfurtu*, „Martyria” 2004, nr 7-8, s. 12.

107. *Diabelski kamień*, „Martyria” 2005, nr 10, s. 16.
108. *Mazurskie dole i niedole ewangelickiego pastora*, „Martyria” 2005, nr 9, s. 17-18.
109. *Przed milenium męczeńskiej śmierci św. Brunona z Kwerfurtu*, „Martyria” 2005, nr 7-8, s. 14-15.
110. *Pożeracz serc*, „Martyria” 2006, nr 1, s. 15.
111. *O panu księdzu Pogorzelskim, co to pisał polskie pieśni*, „Martyria” 2006, nr 3, s. 16-17.
112. *Jadwiga Tressenberg – niezwykła nauczycielka z Kut*, „Martyria” 2006, nr 11, s. 16-17.
113. *Dziwny głos dzwonu*, „Martyria” 2007, nr 4, s. 18.
114. *Apostoł Prusów (kult i legenda)*, „Martyria” 2007, nr 7-8, s. 12-13.
115. *Mazurski diabeł*, „Martyria” 2007, nr 9, s. 18-19.
116. *Śladami św. Brunona z Kwerfurtu*, „Martyria” 2008, nr 7-8, s. 12-13.
117. *Przebaczyć to nie znaczy zapomnieć!*, „Martyria” 2008, nr 10, s. 16-17.
118. *Uroczystość Brunonowa w Giżycku*, „Martyria” 2008, nr 9, s. 5.
119. *Z dziejów wsi i kościoła w Pozezdrzu*, „Martyria” 2008, nr 10, s. 10-11.
120. *Wileńskie cmentarze*, „Martyria” 2008, nr 11, s. 12-13.
121. *Symbole ewangelistów*, „Martyria” 2009, nr 1, s. 5.
122. *Ekumeniczne spotkanie*, „Martyria” 2009, nr 1, s. 8-9.
123. *List św. Brunona do króla niemieckiego Henryka II*, „Martyria” 2009, nr 2, s. 7-8.
124. *Kilka refleksji o krzyżu Chrystusa*, „Martyria” 2009, nr 3, s. 8-9.
125. *Św. Brunon wpisany w historię Giżycka*, „Martyria” 2009, nr 3, s. 12-13.
126. *Św. Brunon wpisany w historię Giżycka – ciąg dalszy*, „Martyria” 2009, nr 4, s. 1.
127. *Wy jesteście solą ziemi (Mt 5, 1)*, „Martyria” 2009, nr 2, s. 5.
128. *Kadzidło*, „Martyria” 2009, nr 3, s. 9.
129. *Przed tysiącleciem śmierci św. Brunona*, „Martyria” 2009, nr 6, s. 8-11 [współautor].
130. *O słynnym liście św. Brunona do Henryka II*, „Martyria” 2009, nr 6, s. 16.
131. *Krzyż św. Brunona nad jeziorem Niegocin*, „Martyria” 2009, nr 6, s. 17.
132. *Relacje o męczeńskiej śmierci św. Brunona*, „Martyria” 2009, nr 6, s. 23.
133. *O Panie to Ty na mnie spojrzaleś*, „Martyria” 2009, nr 6, s. 34.
134. *Pielgrzymka przez Kowno do wileńskiej Matki*, „Martyria” 2009, nr 9, s. 6-7.
135. *Z pielgrzymką do wileńskiej Matki (2)*, „Martyria” 2009, nr 10, s. 14-15.
136. *Zostałeś obdarowany Polską*, „Martyria” 2009, nr 11, s. 14-15.
137. *Hizop*, „Martyria” 2010, nr 2, s. 5.

138. *Krzyż w Biblii*, „Martyria” 2010, nr 3, s. 7.
139. *Kilka refleksji o krzyżu Chrystusa*, „Martyria” 2010, nr 3, s. 8-9.
140. *Świadek z Wołynia*, „Martyria” 2010, nr 5, s. 16-17.
141. *Św. Brunon zaprasza do Giżycka*, „Martyria” 2010, nr 7-8, s. 4-5.
142. *Kruk – ptak biblijny*, „Martyria” 2010, nr 9, s. 4.
143. *Samotność w Biblii*, „Martyria” 2010, nr 10, s. 4-5.
144. *Stulecie krzyża św. Brunona*, „Martyria” 2010, nr 11, s. 10-11.
145. *Biblijne znaczenie liter alfa i omega*, „Martyria” 2011, nr 1, s. 4.
146. *Biblijna symbolika wilka i lisa*, „Martyria” 2011, nr 2, s. 4-5.
147. *Biblijna ślina*, „Martyria” 2011, nr 3, s. 6.
148. *Troska o powołania*, „Martyria” 2011, nr 5, s. 23.
149. *Język w Biblii (i nie tylko)*, „Martyria” 2011, nr 7-8, s. 4-5.
150. *Symbolika orla*, „Martyria” 2011, nr 10, s. 6.
151. *Zamachy na Hitlera*, „Martyria” 2011, nr 9, 12-13.
152. *Apel do obecnych i przyszłych pokoleń*, „Martyria” 2011, nr 9, s. 16.
153. *Osiół w betlejemskiej stajence*, „Martyria” 2011, nr 12, s. 8.
154. *Gdzie kropidło? Książd idzie po kołędzie!*, „Martyria” 2012, nr 2, s. 4.
155. *Synagoga*, „Martyria” 2012, nr 4, s. 7-8.
156. *Symbolika koguta w tekstach biblijnych*, „Martyria” 2012, nr 5, s. 10.
157. *Symboliczne znaczenie cyfry 7*, „Martyria” 2012, nr 6, s. 4.
158. *Symboliczne znaczenie świni*, „Martyria” 2012, nr 9, s. 7.
159. *Biblijne serce*, „Martyria” 2012, nr 10, s. 4.
160. *Co się stało z polskim patriotyzmem?*, „Martyria” 2012, nr 11, s. 12-13.
161. *O wierze nie tylko biblijnie*, „Martyria” 2013, nr 1, s. 6.
162. *Zanim nadasz imię*, „Martyria” 2013, nr 4, s. 12-13.
163. *Majowe zamyślenia*, „Martyria” 2013, nr 5, s. 6.
164. *Charytatywna działalność parafii św. Brunona w Giżycku*, „Martyria” 2013, nr 6, s. 16-17.
165. *Józefa Pawluczuka cierniowa droga do wolności*, „Martyria” 2013, nr 9, s. 10-11.
166. *Wstyd w Biblii i nie tylko*, „Martyria” 2014, nr 3, s. 5, 10.
167. *Co to jest szczęście*, „Martyria” 2014, nr 4, s. 5.
168. *Z pruskich zwyczajów i wierzeń*, „Martyria” 2014, nr 5, s. 14-15.
169. *Jerozolima jako symbol szczęścia*, „Martyria” 2014, nr 6, s. 8-9.
170. *Sowieci napadają na Polskę*, „Martyria” 2014, nr 9, s. 9.
171. *Prawdom nie rozkazujcie, aby stały się drzwiami*, „Martyria” 2014, nr 11, s. 17.
172. *Aresztowanie i zsyłka biskupa sejneńskiego Konstantego Łubieńskiego*, „Martyria” 2015, nr 2, s. 13-14.

Wspomnienia:

1. *Wspomnienie o księdzu prałacie Adolfie Janie Jaszczyku (1931-1995)*, „Martyria” 1995, nr 2, s. 12-13.

2. *Śp. ks. Teodor Baltruszewicz – proboszcz parafii św. Józefa w Nawiasach – archidiecezja warmińska*, „Martyria” 1997, nr 7, s. 18.
3. *Zmarł ks. kan. Zdzisław Lachowicz – proboszcz w Gąskach*, „Martyria” 1998, nr 9, s. 5.
4. *Wspomnienie o śp. biskupie ełckim Edwardzie Samselu – człowieku dobroci, głębokiej wiary i delikatności, orędowniku kultu św. Brunona z Kwerfurtu...*, *Biskup Edward Eugeniusz Samsel (1940-2003)*, red. J. Dołęga, A. Skowroński, „Episteme” 27(2003), s. 212-221.
5. *Mój drogi przyjacielu... Wspomnienie o ks. Mieczysławie Żuchniku*, „Martyria” 2005, nr 6, s. 6.
6. *O przyjacielu – śp. Ks. Marianie Szczęsnym w: Ks. Marian Szczęsny (1942-2006)*, red. W. Guzewicz, „Episteme” 72(2007), s. 122-130 [to samo w „Martyrii” 2007, nr 2, s. 16-17].
7. *Nasz biskup... Wojciech...*, w: *W służbie Bogu bogatemu w miłosierdzie*, red. S. Kozakiewicz, Olsztyn 2007, s. 45-48.

Homilie:

1. *Skąd zło na świecie*, „Biblioteka Kaznodziejska” 1991, nr 1-2, s. 64-66.
2. *Święcenie niedzieli*, „Biblioteka Kaznodziejska” 1991, nr 5, s. 257-259.
3. *Znaleźć – uznać – adorować*, „Biblioteka Kaznodziejska” 1991, nr 6, s. 334-346.

4. Bibliografia

Wyższe Seminarium Duchowne w Elku. Historia, wykładowcy i ich publikacje w latach 1992-2005, red. W. Kalinowski, Elk 2006, s. 166-173; *Schematyzm diecezji ełckiej 2012*, red. A. Skowroński i in., Elk 2012, s. 699; „Zeszyty Naukowe Stowarzyszenia Biblistów Polskich” 2015, nr 12, s. 159-160; W. Guzewicz, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992-2017*, Elk 2018; Tenże, *Wkład duchowieństwa diecezji ełckiej w rozwój intelektualny Polski i regionu (Część 1: Dorobek piśmienniczy)*, „Studia Ełckie” 20(2018), nr 2, s. 205-219; <http://diecezjaelk.pl/jubileusz-ks-pral-dr-zdzislawa-mazura/> [dostęp: 2.01.2019]; M. Sieńkowski, *Bibliografia czasopisma naukowego diecezji ełckiej „Studia Ełckie” 1999-2018: artykuły naukowe*, „Studia Ełckie” 21(2019), nr 1, s. 133-163.

Ks. Jerzy Szorc

1. Biogram

Urodził się 30 kwietnia 1963 r. w Kalinowie. W latach 1983-1990 studiował filozofię i teologię w seminarium duchownym „Hosianum” w Olsztynie. Po święceniach kapłańskich był wikariuszem w parafii pw. Trójcy Świętej

w Elblągu (1990-1992), a następnie został posłany na studia specjalistyczne z zakresu teologii biblijnej w ATK. 1 lipca 1994 r. inkardynował się do diecezji ełckiej. Pełnił tu m.in. funkcję prefekta (1994-1995) i wykładowcy (od 1994 r.) seminarium duchownego, wykładowcy w kolegium katechetycznym w Ełku oraz moderatora dzieła biblijnego Jana Pawła II. W 1998 r. został proboszczem w Gąskach, a w 2004 proboszczem parafii pw. Matki Bożej Różańcowej w Mikołajkach. Od 2016 r. jest proboszczem parafii pw. Opatrzności Bożej w Ełku.

2. Zdobyte tytuły i stopnie naukowe

Magisterium (teologia):

Eucharystia jako misterium jedności w pismach więziennych Kardynała Stefana Wyszyńskiego – Lublin, KUL 1990; promotor: ks. dr Kazimierz Macheta.

Doktorat (teologia biblijna):

Relacja między wolnością i posłuszeństwem: studium egzegetyczno-teologiczne Rz 6, 16-18 – Warszawa, UKSW 2000; promotor: ks. prof. dr. hab. Jan Łach; recenzenci: ks. dr hab. Antoni Paciorek, prof. KUL, ks. dr hab. Jan Załęski prof. UKSW.

3. Wykaz publikacji

Książki i druki samodzielne:

1. *Wolność i posłuszeństwo. Studium egzegetyczno-teologiczne Rz 6, 16-18*, „Episteme” 10(2000), ss. 263.

Artykuły popularno-naukowe:

1. *Historia pewnej „dziury w płocie”, czyli rzecz o wolności*, „Martyria” 1995, nr 1, s. 9.
2. *Wakacje, Świętajno i Pan Bóg*, „Martyria” 1995, nr 9, s. 9.
2. *Księga początków*, „Martyria” 2007, nr 3, s. 5.
3. *Zaduszki żeglarskie w Mikołajkach*, „Martyria” 2007, nr 12, s. 7.
4. *Zaduszki żeglarskie*, „Martyria” 2008, nr 12, s. 12.
5. *Pismo Święte – weź i czytaj*, „Martyria” 2017, nr 4, s. 7.

Komentarze do niedzielnych czytań:

1. *Bogaty młodzieniec*, <https://godly.com/pl/authors/ks-jerzy-szorc-duchowe-espresso>.
2. *Uczestniczymy w życiu Boga [Uroczystość Trójcy Przenajświętszej]*, <https://godly.com/pl/post/uczestniczymy-w-zyciu-boga-uroczystosc-trójcy-przenajswiętszej>.

3. *Jest ktoś większy ode mnie, kto ma nade mną władzę [9 niedziela zwykła]*, <https://godly.com/pl/post/jest-ktos-wiekszy-ode-mnie-kto-ma-nade-mna-wladze-9-niedziela-zwykla>.
4. *Bóg jest wstrząśnięty śmiercią człowieka*, <https://godly.com/pl/post/bog-jest-wstrzasniety-smiercia-czlowieka>.
5. *Boża nawigacja*, <https://godly.com/pl/post/boza-nawigacja>.
6. *Kim ja jestem dla Ciebie, Panie?*, <https://godly.com/pl/post/kim-ja-jestem-dla-ciebie-panie>.
7. *Wiesz, kim jesteś?*, <https://godly.com/pl/post/wiesz-kim-jestes>.
8. *Pójdź za Nim bez względu na okoliczności i koszty*, <https://godly.com/pl/post/pojdz-za-nim-bez-wzgledu-na-okolicznosci-i-koszty>.
9. *Twoje imię jest zapisane w niebie*, <https://godly.com/pl/post/twoje-imie-jest-zapisane-w-niebie>.
10. *To ty jesteś tym człowiekiem leżącym przy drodze*, <https://godly.com/pl/post/to-ty-jestes-tym-czlowiekiem-lezacym-przy-drodze>.
11. *W modlitwie nie chodzi o modlitwę. A więc o co?*, <https://godly.com/pl/post/to-ty-jestes-tym-czlowiekiem-lezacym-przy-drodze>.
12. *Nie skazuj się na doświadczenie oddzielenia i samotności*, <https://godly.com/pl/post/nie-skazuj-sie-na-doswiadczenie-oddzielenia-i-samotnosci>.
13. *Spotkanie z dziesięcioma żywymi trupami*, <https://godly.com/pl/post/spotkanie-z-dziesieciami-zywymy-trupami>.
14. *Nie musisz niczym przekupywać Boga, by był ci przychylny*, <https://godly.com/pl/post/nie-musisz-niczym-przekupywac-boga-by-byl-ci-przychylny>.
15. *Dziś! Teraz! Niecierpliwość Bożego Miłosierdzia*, <https://godly.com/pl/post/dzis-teraz-niecierpliwosc-bozego-milosierdzia>.
16. *Czy potrafisz usłyszeć słowo, które kieruje do Ciebie Jezus [Rekolekcje adwentowe - Dzień 1]*, <https://godly.com/pl/post/czy-potrafisz-uslyszec-slowo-ktore-kieruje-do-ciebie-jezus-rekolekcje-adwentowe-dzien-1>.
17. *Niech się rozweseli pustynia! [Rekolekcje adwentowe - Dzień 2]*, <https://godly.com/pl/post/niech-sie-rozweseli-pustynia-rekolekcje-adwentowe-dzien-2>.
18. *Nie wahaj się postawić tego pytania Jezusowi*, <https://godly.com/pl/post/nie-wahaj-sie-postawic-tego-pytania-jezusowi>.
19. *Miłość się nie nudzi, czyli o najważniejszej relacji naszego życia [Rekolekcje adwentowe - Dzień 3]*, <https://godly.com/pl/post/milosc-sie>

- nie-nudzi-czyli-o-najwazniejszej-relacji-naszego-zycia-rekolekcje-adwentowe-dzien-3.
20. *Jesteś przemęczony [Rekolekcje adwentowe - Dzień 4]*, <https://godly.com/pl/post/jestes-przemeczony-rekolekcje-adwentowe-dzien-4>.
 21. *Czy masz pragnienie Ducha?*, <https://godly.com/pl/post/czy-masz-pragnienie-ducha>.
 22. *Święty Tomasz – dziś jego święto!*, <https://godly.com/pl/post/swiety-tomasz-dzis-jego-swieto>.
 23. *Czy przyjmiesz Jezusa?*, <https://godly.com/pl/post/czy-pryjdziesz-jezusa>
 24. *Ufaj dziecko!*, <https://godly.com/pl/post/ufaj-dziecko>.
 25. *Przyjdź do Niego z tym, co jest twoim ciężarem*, <https://godly.com/pl/post/przyjdz-do-niego-z-tym-co-jest-twoim-ciezarem>.
 26. *Dotknij!*, <https://godly.com/pl/post/dotknij>.
 27. *Szukasz siebie czy czegoś więcej?*, <https://godly.com/pl/post/szukasz-siebie-czy-czegos-wiecej>.
 28. *Modlitwa pustych rąk*, <https://godly.com/pl/post/modlitwa-pustych-rak>.
 29. *Znak sprzeciwu*, <https://godly.com/pl/post/znak-sprzeciwu>.
 30. *Znak Jonasza*, <https://godly.com/pl/post/znak-jonasza-2>.
 31. *Na czym polega chwala?*, <https://godly.com/pl/post/na-czym-polega-chwala>.
 32. *Jesteś dziedzicem!*, <https://godly.com/pl/post/jestes-dziedzicem>.
 33. *Co nie pozwala ci wejść za zasłonę słowa?*, <https://godly.com/pl/post/co-nie-pozwala-ci-wejsc-za-zaslone-slowa>.
 34. *Ścieżki Pana Boga*, <https://godly.com/pl/post/sciezki-pana-boga>.
 35. *Znajdując skarb*, <https://godly.com/pl/post/znajdujac-skarb>.
 36. *Jest w tobie pęknięcie*, <https://godly.com/pl/post/jest-w-tobie-pekniecie>.
 37. *Co zrobię ze skarbem, który znalazłem?* <https://godly.com/pl/post/co-zrobie-ze-skarbem-ktory-znalazlem>.
 38. *Daj się złowić*, <https://godly.com/pl/post/daj-sie-zlowic>.
 39. *Bóg postanowił stać się takim jak my*, <https://godly.com/pl/post/bog-postanowil-stac-sie-takim-jak-my>.
 40. *Prorok przemawia z za grobu*, <https://godly.com/pl/post/prorok-przemawia-z-za-grobu>.
 41. *Przemienienie*, <https://godly.com/pl/post/przemienienie>.
 42. *Przyniescie mi je*, <https://godly.com/pl/post/przyniescie-mi-je>.
 43. *Pośród nocy, wśród burzy*, <https://godly.com/pl/post/posrod-nocy-posrod-burzy>
 44. *On nie zgasi nawet nikłego płomyka*, <https://godly.com/pl/post/on-nie-zgasi-nawet-niklego-plomyka>.

45. *Chrystus wziął na siebie przekleństwo krzyża*, <https://godly.com/pl/post/chrystus-wzial-na-siebie-przeklenstwo-krzyza>.
46. *Piotr miał jakiś problem z przebaczeniem – my też go mamy*, <https://godly.com/pl/post/piotr-mial-jakis-problem-z-przebaczeniem-my-tez-go-mamy>.
47. *Bogu bardziej zależy na Twoim zbawieniu niż Tobie samemu*, <https://godly.com/pl/post/bogu-bardziej-zalezy-na-twoim-zbawieniu-niz-tobie-samemu>.
48. *Jesteś oczkiem w głowie Pana Boga*, <https://godly.com/pl/post/jestes-oczkiem-w-glowie-pana-boga>.
49. *Nie opieraj się na swoich możliwościach*, <https://godly.com/pl/post/nie-opieraj-sie-na-swoich-mozliwosciach>.
50. *Każda chwila Twojego życia jest ważna – bo opowiadasz się w niej za Bogiem lub przeciw Niemu*, <https://godly.com/pl/post/kazda-chwila-twojego-zycia-jest-wazna-bo-opowiadasz-sie-w-niej-za-bogiem-lub-przeciw-niemu>.
51. *Twoje imię jest zapisane w sercu Ojca*, <https://godly.com/pl/post/twoje-imie-jest-zapisane-w-sercu-ojca>.
52. *Kochać – co to właściwie znaczy?* <https://godly.com/pl/post/kochac-co-to-wlasciwie-znaczy>.
53. *Nie odkładaj na później*, <https://godly.com/pl/post/nie-odkladaj-na-pozniej>.
54. *Czy umiesz podziękować Bogu za łaskę?*, <https://godly.com/pl/post/czy-umiesz-podziekowac-bogu-za-laske>.
55. *Gdyby taka historia zdarzyła się w naszej świątyni*, <https://godly.com/pl/post/gdyby-taka-historia-zdarzyla-sie-w-naszej-swiatyni>.
56. *Wystarczy, żeby wziął Cię za rękę*, <https://godly.com/pl/post/wystarczy-zeby-wzial-cie-za-reke>.
57. *Bóg potrzebuje mojej słabości*, <https://godly.com/pl/post/bog-potrzebuje-mojej-slabosci>.
58. *Nie wypływaj na jezioro bez Niego*, <https://godly.com/pl/post/nie-wplywaj-na-jezioro-bez-niego>.
59. *Cichy bohater, bez którego cud nie mógłby się dokonać*, <https://godly.com/pl/post/cichy-bohater-bez-ktorego-cud-nie-moglby-sie-dokonac>.
60. *Jemu zależy na Tobie*, <https://godly.com/pl/post/jemu-zalezy-na-tobie>.
61. *Duch pozwala nam zrozumieć*, <https://godly.com/pl/post/duch-pozwala-nam-zrozumiec>.
62. *Odkryj w sobie Ducha życia!*, <https://godly.com/pl/post/odkryj-w-sobie-ducha-zycia>.
63. *Wybór w sercu Boga*, <https://godly.com/pl/post/wybor-w-sercu-boga>.

Inne:

1. *Młodszy kolega*, w: *Profesor i przyjaciel*, red. W. Guzewicz, „Episteme” 47(2005), s. 124-126.

4. Bibliografia

Wyższe Seminarium Duchowne w Elku. Historia, wykładowcy i ich publikacje w latach 1992-2005, red. W. Kalinowski, Ełk 2006, s. 296-297; *Schematyzm diecezji elckiej 2012*, red. A. Skowroński i in., Ełk 2012, s. 737; W. Guzewicz, *Katalog duchowieństwa diecezji elckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992-2017*, Ełk 2018; Tenże, *Wkład duchowieństwa diecezji elckiej w rozwój intelektualny Polski i regionu (Część 1: Dorobek piśmienniczy)*, „Studia Elckie” 20(2018), nr 2, s. 205-219.